

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΣΤΟΝ ΕΒΡΑΙΟ

Ο πατέρας, ή μητέρα, ή γυιός κ' ή μεγάλη αδερφή μιλούσανε στο πλαϊνό δωμάτιο μιλούσανε σιγά, νά μην ακούη ή άρρωστη — ή δεύτερη — που ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι της και δέν κοιμόταν, μόνο κάπου - κάπου ξερό-θηχε, βαθειά, κούφια, σαν από μιά σπηλιά, και στο τέλος, πέταγ' ένα φύμα, χάμου στα σανίδια.

— Χάμου έφτυσε πάλι!

— Νά πάρ' ό διάολος!...

— Κείνο τό βρωμόστομα πειά!...

Μουρμουρίζαν από μέσα οί γεροί που άγαπούσαν τή ζωή τους και φοβούντο νά μην κολλήσουνε χτικιό.

Η μητέρα σηκωνότανε από καιρό σέ καιρό, μισάνοιγε τή θύρα, έμπαινε στην κάμαρα τής άρρωστης, τήν κύτταγε από μακρυά, τή ρώταγε μή θέλη νερό νά βρέξη τό στεγνό λαρύγγι της, που μέσα της είχε σβύσει πειά ή φωνή, τής έλεγε νά σκεπαστή. Έκείνη, βυθισμένη, έκαν' ένα όχι με τό ξεραγκιανό και κατακίτρινο, σαν κερένιο, χέρι της, μ' ένα νόημα άπελπισμένου, που όλα τά βαρέθηκε, κ' ή μάννα γύριζε πάλι στους άλλους, κ' έκλεινε καλά τή θύρα.

Η Αννέττα πέθαινε σιγά - σιγά, μέρα με τήν ήμέρα, όπως πεθαίνουνε τά νέα κορμιά, από τήν κακούργα άρρώστεια, κ' ό χάρος χαιρέται νά τά βασανίζη πριν τά πάρη. Ένα χρόνο ήτανε κατ'άκοιτη' δυό αδέρφια της είχανε πεθάνει από τήν ίδια άρρώστεια' τώρα ήταν ή σειρά της' ύστερα, Θεός φυλάξει, θάρχόταν και τών άλλων ή σειρά. Κ' όσο μπορούσαν έφυλάγοντο. Ό μικρότερος κ' ή πιό μεγάλη ποτέ δέν μπαίνανε στην άρρωστη. Γι' αυτούς είχε πειά πεθάνει. Έκείνη τώνοιωθε πως τήν περιφρονούσανε και ποτέ δέν ρωτούσε για κανένα. Ούτε γύρευε τίποτα, ούτε ήθελε νά τήν περιποιούνται. Με τό στανειό άπλωνε κ' έπαιρνε τό φλυτζάνι με τό γάλα — ένα σπασμένο μεγάλο φλυτζάνι δίχως χέρι, που τό είχε για τήν άρρωστη — από τήν καρέκλα που ήταν δίπλα στο προσκέφαλό της. Τήν είχαν αφήσει στο έλεος του Θεού, για νά μην πάνε κοντά της. Τό κρεβάτι της ήτανε παληό, με στραβά πόδια, κείνο τό ίδιο που είχανε πεθάνει και τ' άλλα δυό παιδιά. Έκείνο τό άπάνου σ' ένα άχυρόστρωμα ξεκοιλιασμένο και βουδιασμένο στη μέση, δίχως σεντόνι από κάτου, και για σκέπασμα είχε ένα κουρελιασμένο παληοτραπεζομάντηλο, μήνες άπλυτο, μαυρειδερό από τή βρώμα. Τό κεφάλι της, με τά πεταμένα κόκκαλα και τά άχτηνιστα μαλλιά άκουμπούσε σ' ένα άντυπο προσκέφαλο, γεμισμένο από κουρέλια και λερωμένο από τή λύγδα τών μαλλιών.

Έτσι ξαπλωμένη, με ένα χιλιοπαλωμένο νυχτικό, ξεσκισμένο στους άγκωνες και στα στήθια, άπάνου στο παληοκρεβάτο, φαινόταν ή Αννέττα σαν ένας μεγάλος σωρός από κουρέλια, μαζεμένος σέ μιάν άκρη, έτοιμος για πέταμα.

Κ' ένω ή άρρωστη, με τό μάτι στηλωμένο προς τό παράθυρο, όπου έμπαινε τό τελευταίο χλωμό φώς τής συννεφιασμένης φθινοπωρινής ήμέρας, περιμένε με μιάν αδύνατη έλπίδα, νά ξεμερώση ή άλλη μέρα, όπως γίνη πιό καλά, ίσως άνοιξη ή λαιμός της, ίσως λιγοστέψη ό βήχας, στο πλαϊνό δωμάτιο, τά λέγανε οί άλλοι, σιγανά, σαν κλέφτικα:

— Δέν τό άναπαύει πειά ό Θεός, νά

ήσυχάση...

— "Ε... κ' αυτό θα γίνη... Λίγη ύπομονή...

— Μας φάγανε πειά τά έξοδα. Σάν πόσα νά είνε τώρα του γιατρού; έλεγε ή μητέρα.

— Μά... πέρασαν τες διακόσιες πενήντα... έλεγε ό πατέρας άναστενάζοντας.

— Ορίστε!... Και του φαρμακοποιού;

— Καμμιά έξηνταριά...

— Μ' αυτά που τούχεις δώσει άπέναντι;

— Μπά! Ήσαν όγδονταπέντε.

— Και του γαλατά κάπου είκοσι, είκοσι πέντε δραχμές...

— Πότε μαζεύτηκε πάλι;

— 'Αμ' από πότε έχεις νά τόν πληρώσης; 'Από τό Δεκαπενταύγουστο' τό ξεχάσες;

Η μεγάλη κόρη είπε, αφήνοντας τό ράψιμο:

— Δέν βλέπεις που δέν μπορώ νά κάνω ένα φουστάνι, ένα χρόνο τώρα και κάθουμαι κλεισμένη.

— 'Αμ' έγω έχω καπέλλο; Έχω παπούτσια; πετάχτηκε ό γυιός.

Κατέβασαν τά κεφάλια τους.

— "Ε! λίγη ύπομονή ακόμη. Τί νά κάνουμε; Τί μπορούμε νά κάνουμε; Γραφτό μας ήταν κ' αυτό... είπε ό πατέρας.

Κούνησαν τά κεφάλια τους με φούρκα. Ό γυιός άναστενάξε άνυπόμονα. Η αδερφή έσκυψε πάλι στο ράψιμό της με σουφρωμένα φρύδια. Η μητέρα κύτταξ' από τήν κλειδαρότρυπα.

Ένα βογγητό είχε βγή από τήν άρρωστη, κ' ένα βήξιμο παράξενο, δύσκολο, διαρκές, σαν νά πνιγότανε. Ύστερα, άπότομα, σωπάσαν όλα.

Η μητέρα μισάνοιξε τή θύρα.

— Κλείσε, κλείσε! φωνάξανε οί άλλοι βιαστικά.

Έκείνη μπήκε μέσα στην άρρωστη. Σε λίγο γύρισε, βιαστικά, με μιά λάμψη στα άτια.

— Ζωή σέ λόγου μας! Τελείωσε! είπε σιγανά.

Ό γυιός κ' ή αδερφή του σηκώθηκαν άπάνου και οί δυό μαζί.

— Πάει; ρώτησαν με μεγάλη περιέργεια.

— Πάει.

— "Ε! γεννηθήτω τό θέλημα του Θεού! είπε ό πατέρας, κ' έσηκώθηκε κ' αυτός κάνοντας τό σταυρό του.

Η μητέρα τριγύρισε λίγες στιγμές μέσα στο δωμάτιο δίχως νά ξέρη τί νά κάνη. Τά παιδιά κυτάχτηκαν.

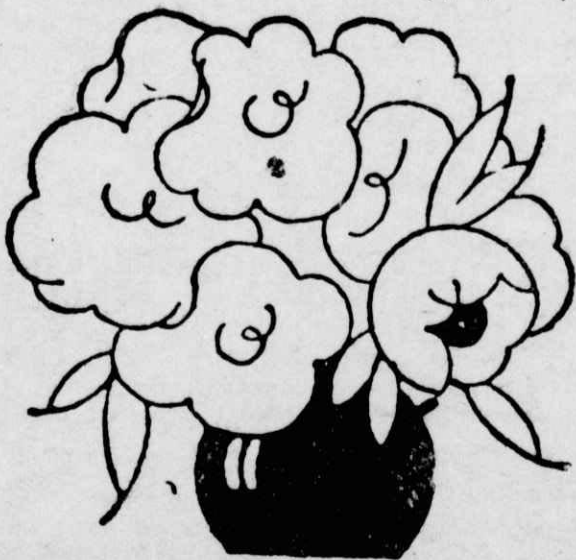
— Τώρα;

— "Ε! τώρα, ήσυχία και... θάρρος.

Μαζεύτηκαν στη θύρα και με τεντωμένους λαιμούς, κύτταζαν μέσα στο νεκροθάλαμο, όπου ή πεθαμένη, πιό μαυροκίτρινη ακόμη, με τά χέρια συμμαζεμένα στα στήθια της άπάνου, κουλουριασμένη μέσα στα κουρέλια της, είχε μείνει, με μάτια βαθουλά, μισόκλειστα, σά νυσταγμένα, άπάνου στην τελευταία άγωνία της νά πάρη άέρα, που πνιγότανε.

Μιά νεκροφόρα και δυό - τρία άμάξια πήγαινε τό πρωί τήν πεθαμένη στον τάφο.

Τήν άλλ' ήμέρα στη σάλα, ή μητέρα κ' ή αδερφή, μαυροφύρες, άκού-

γανε άμιλητες, συλλογισμένες, με τὸ μαντήλι στὸ χέρι, τὰ λόγια τῆς παρηγοριᾶς πού τοὺς λέγαν ἡ γειτόνισσες.

Ἡ κάμαρα τῆς πεθαμένης ἦτανε θεόκλειστη. Μέσα ὁ πατέρας κι' ὁ ἀδερφός, ἔστεκαν ἀπὸ πάνου ἀπὸ τὸν Ἑβραῖο, πού τὸν εἶχαν φωνάξει νὰ πάρη ὅ,τι ἦτανε τῆς Ἀννέττας. Ὁ Ἑβραῖος ἦτανε γονατισμένος μπροστὰ σ' ἕνα μπαούλο ἀνοιχτὸ κι' ἕνα-ἕνα ἔβγαζ' ἀπὸ μέσα, ὅ,τι εἶχε: ἕνα φουστάνι διπλωμένο, μιὰ ἄσπρη μπλουζά, κεντημένη, ἕνα κουτὶ με νταντέλλες, ἕνα ἄλλο με χτενάκια, φουρκέτες, βέλλο, ἕνα κουτάκι με πούντρα, ἕνα ἀσπρόρρουχο, ἄλλο ἀσπρόρρουχο, ἄλλο, ὠμορφοσιδερωμένα καὶ διπλωμένα, μιὰ τριανταφυλλιά πλατεῖα κορδέλλα, ἕνα μισοφόρι, ἕνα μάλλινο πλεκτὸ σαλάκι κρέμ, ὕστερα ἕνα παληὸ καπέλλο ψάθινο με ξεθωριασμένα τριαντάφυλλα, φορεμένο ὡς τρία καλοκαίρια, ἕνα μπουκαλάκι μυρωδιὰ, ἄλλο μπουκαλάκι, ὅ,τι εἶχε βάλει μόνη τῆς ἡ ἄρρωστη, τὴν τελευταία φορὰ πού συγύρισε τὸ μπαουλάκι τῆς, κ' ὕστερα ἔπεσε γιὰ πάντα.

Ὁ Ἑβραῖος ἔβγαζ' ἕνα-ἕνα πράμμα, με προσοχὴ, τὸ κύτταζε καλά, τῶθάζε κατὰ μέρος, δίχως νὰ πετάξη τίποτα. Ὑστερα τὰ ξανάβαλε πάλι ὅλα στὸ σεντοῦκι, σηκώθηκε καὶ εἶπε:

— Τί ἄλλο εἶνε;

— Νὰ, ὅλα αὐτὰ πού βλέπεις, λέει ὁ ἀδερφός.

Καὶ τοῦδειξε τὸ κρεβάτι με τὰ σανίδια καὶ τὸ στρώμα, τὸ τραπεζάκι με τὸν καθρέφτη, τὸ περιτυλιγμένο μ' ἕνα ξεθωριασμένο τοῦλι οὐρανὶ, πού τὸ εἶχε τουαλέττα τῆς, κάτι κάδρα κεντημένα ἐργόχειρά τῆς, ἕνα παληὸ χαλάκι, μιὰ παληὰ καρέκλα, τὸ ποτήρι, τὸ καμινέτο καὶ τὰ μπουκάλια με τὰ γιαιτρικά, πού εἶχαν ἀπομείνει στὸ σανίδι τοῦ παραθύρου, τὰ μπερνεδάκια τῶν τζαμιῶν καὶ τὴν ξυλένια κορνίζα τῆς κουρτίνας.

Ἐκείνη τὴ στιγμή μῆκε ἡ μεγάλη ἀδερφή ἀπὸ τὴ μέσα πόρτα καὶ φώναξε:

— Κι' αὐτό! κι' αὐτό!

Βαστοῦσε ἕνα μπρούτζινο μενταγιὸν τῆς πεθαμένης πού εἶχε μέσα μιὰ μικρὴ φωτογραφία τῆς πιὸ ἀγαπημένης ἀδερφῆς τῆς.

Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ

ΛΑΪΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Ρόδα καὶ τριαντάφυλλα καὶ τοῦ Μαῖου τὰ κάλλη
οὔλα σοῦ τᾶδωκ' ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μὴ τάχη ἄλλη

Γιὰ νὰ μαζώνης τοὶ ψυχές στή κόλασι δεμάτια
σοῦ τᾶσαξένε ὁ Θεὸς τὰ δυὸ σου μαῦρα μάτια.

Τὰ μαῦρα μάτια ὁ Θεὸς σοῦ τᾶσαξε με τρόπο
γιὰ νὰ χαρίζης βάσανα καὶ πάθη τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ μάτια σοῦχουν μπεργελὶ καὶ μέσα μπεργελίζουν
καὶ μέσα στὸ μπεργέλισμα τὸ νοῦ μου κανακίζουν.

Λάμπουνε τὰ ματάκια σου σὰ τὸ μαργαριτάρι
τὰ φρύδια σου ἔν' καμαρωτὰ σὰ δυὸ μερῶ φεγγάρι.

Τὸ κόκκινό σου μάγουλο κ' ἡ κοντυλένια μύτη
καὶ τὸ λιγνὸ σου τὸ κορμὶ δὲν βρίσκονται στή Κρήτη.

Σὰν ἄνθος τῆς ἀμυγδαλιᾶς λάμπει τὸ πρόσωπό σου
ἄνθρωπος κουζουλένεταὶ νὰ στέκη πάντα ἐμπρός σου.

Λάμπει τὸ προσωπάκι σου σὰ τὸν ἀφόριο δίσκο
ὄλημερίς νὰ σὲ θωρῶ ψεγάδι δὲ σοῦ βρίσκω.

Οὔλο τὸν κόσμο γύρεψα νὰ βρῶ γλυκὸ σταφύλι
δὲν ἤρηκα γλυκύτερ' ἀπὸ τὸ δικό σ' ἀχείλι.

Μοναδικὴ ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ Γυναικείων Φορεμάτων
ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς διαπρεποῦς καλλιτέχνιδος μοδίστας
κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπό-
λεως 14 α', Ἀθήναι.

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Τὸ «Μπουκέτο» ἐξέδωκε μέχρι σήμερον χάριν τῶν ἀναγνωστῶν του μίαν σειρὰν ἀριστουργηματικῶν μυθιστορημάτων.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ δύνανται νὰ τὰ προμηθευθοῦν οἱ ἀναγνώσται μας ἀπευθυνόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα μας, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β' (ἔναντι πλατείας Κλαυθμῶνος), πρὸς 8 δραχ. ἕκαστον.

- 1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» τοῦ Ἀλφόνσου Κάφ.
- 2) «Ἡ ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά (υἱοῦ)
- 3 «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀββᾶ Προβό.
- 4) «ΓΚΡΑΤΣ' ΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.
- 5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» τοῦ Μυσσέ.
- 6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» τῆς Ντελλύ.
- 7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» τοῦ Ἀ. Δουμά (πατρός).
- 8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τῆς Ντελλύ.
- 9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤὸΝ ΕΡΩΤΑ» τοῦ Δουμά (πατρός).
- 10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» τοῦ Ἐτεν σέλ.
- 11) «Ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» τοῦ κόμητος
- 12) ντε Σεμουᾶ.
«Ἡ ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» τοῦ Ὀκτ. Φεγιέ.
- 13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβάλ.
- 14 «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβάλ — Β' μέρος τοῦ «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις ἐξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαὶ 10).

Ἀπὸ τὰς παλαιότερας ἐκδόσεις τοῦ «Μπουκέτου» δίδονται εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας με δραχμάς 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 δραχμάς διὰ τὰς ἐπαρχίας, τὰ ἐξῆς βιβλία:

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Ρ. Στήβενσον.

«Ἡ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ.

«Ἡ ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» τοῦ Ερ. Μυρζέ.

«Ἡ ΣΟΝΙΑ» τῆς Γκρεβίλ

Καὶ «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» τοῦ Ἐντγαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, ἕκαστος δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας)

Καὶ τὰ ὀκτὼ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

πού τιμῶνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. ἕκαστον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐπὶ πλέον τὰ ταχυδρομικὰ ἐξοδα.

Εἰδοποιοῦνται ὁμως οἱ ἀναγνώσται μας, ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ζητήσουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, καθ' ὅσον δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους Πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.